

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM NGHỆ THUẬT TRUNG ƯƠNG

THẠCH THỊ THANH QUYÊN

KHAI THÁC, VẬN DỤNG NGHỆ THUẬT TẠO HÌNH TRONG
TRANH DANH HỌA VINCENT VAN GOGH VÀO DẠY HỌC
MỸ THUẬT TẠI TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ THANH XUÂN,
HÀ NỘI

LUẬN VĂN THẠC SĨ
LÝ LUẬN VÀ PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC BỘ MÔN MỸ THUẬT
KHÓA 11 (2021 – 2023)

Hà Nội, 2023

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM NGHỆ THUẬT TRUNG ƯƠNG

THẠCH THỊ THANH QUYÊN

KHAI THÁC, VẬN DỤNG NGHỆ THUẬT TẠO HÌNH TRONG
TRANH DANH HỌA VINCENT VAN GOGH VÀO DẠY HỌC
MỸ THUẬT TẠI TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ THANH XUÂN,
HÀ NỘI

LUẬN VĂN THẠC SĨ

Chuyên ngành: Lý luận và Phương pháp dạy học bộ môn Mỹ thuật

Mã số: 8140111

Người hướng dẫn khoa học: PGS. TS. Phạm Minh Phong

Hà Nội, 2023

LỜI CAM ĐOAN

Học viên xin cam đoan luận văn thạc sĩ Lý luận và PPDH bộ môn Mỹ thuật: *“Khai thác, vận dụng nghệ thuật tạo hình trong tranh danh họa Vincent Van Gogh vào dạy học mỹ thuật tại trường Trung học cơ sở Thanh Xuân, Hà Nội”* là công trình nghiên cứu, tổng hợp tư liệu của riêng học viên, chưa được công bố tại bất cứ công trình nghiên cứu khoa học nào trước đây. Các số liệu và kết quả trong luận văn đảm bảo tính trung thực. Học viên xin chịu trách nhiệm về nội dung luận văn.

Hà nội, ngày 28 tháng 9 năm 2023

Tác giả luận văn

Thạch Thị Thanh Quyên

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

BGD&ĐT	Bộ giáo dục và đào tạo
CTST1	Chân trời sáng tạo 1
CLB	Câu lạc bộ
DHMT	Dạy học mỹ thuật
ĐDDH	Đồ dùng dạy học
GDPT	Giáo dục phổ thông
GV	Giáo viên
HS	Học sinh
Nxb	Nhà xuất bản
MT	Mỹ thuật
PPDH	Phương pháp dạy học
THCS	Trung học cơ sở
tr.	Trang

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN NGHIÊN CỨU ĐỀ TÀI	9
1.1. Một số khái niệm liên quan đến đề tài	9
1.1.1. Nghệ thuật tạo hình.	9
1.1.2. Dạy học và dạy học mỹ thuật	11
1.1.3. Giáo dục STEAM	10
1.2. Một số phương pháp dạy học tích cực	9
1.2.1. Làm việc theo nhóm.....	9
1.2.2. Học tập dựa trên trò chơi	9
1.2.3. Học tập dựa trên dự án	10
1.3. Khái quát về cuộc đời, quá trình sáng tác và sự thay đổi phong cách tạo hình của họa sĩ Vicent Van Gogh.....	10
1.3.1. Cuộc đời và quá trình sáng tác	17
1.3.2. Sự thay đổi phong cách nghệ thuật tạo hình trước và sau giai đoạn 1886 - 1890.....	19
1.4. Chương trình giáo dục phổ thông 2018 với môn mỹ thuật.....	11
1.4.1. Điểm mới chương trình GDPT 2018 với môn mỹ thuật	11
1.4.2. Dạy học phát triển năng lực trong môn mỹ thuật	11
1.4.3. Mục tiêu, yêu cầu cần đạt môn mỹ thuật đối với cấp THCS	11
1.5. Khái quát về trường THCS Thanh Xuân	12
1.5.1. Sự hình thành và phát triển của trường THCS Thanh Xuân.....	12
1.5.2. Cơ sở vật chất lớp học.....	12
1.5.3. Đội ngũ giáo viên	12
1.5.4. Đặc điểm tâm lý lứa tuổi học sinh trường THCS Thanh Xuân và thực trạng dạy học môn Mỹ thuật tại trường THCS Thanh Xuân.	12
Tiểu kết chương 1.....	12

Chương 2: NGHIÊN CỨU NGHỆ THUẬT TẠO HÌNH TRONG TRANH VAN GOGH ĐỂ VẬN DỤNG VÀO DẠY HỌC MỸ THUẬT TẠI TRƯỜNG THCS THANH XUÂN, HÀ NỘI.....	12
2.1. Nghệ thuật tạo hình trong tranh danh họa Vincent Van Gogh giai đoạn 1886 – 1890	33
2.1.1 Màu sắc	14
2.1.2. Đường nét, cấu trúc mảng hình.....	14
2.1.3. Chất cảm.....	15
2.2. Vận dụng nghệ thuật tạo hình trong tranh họa sĩ Vincent Van Gogh giai đoạn 1886 - 1890 vào dạy học mỹ thuật cho học sinh trường THCS Thanh Xuân, Hà Nội.....	52
2.2.1. Vận dụng yếu tố màu sắc trong tranh họa sĩ Vincent Van Gogh vào dạy học mỹ thuật lớp 8.....	53
2.2.2. Vận dụng yếu tố nét, mảng hình trong tranh họa sĩ Vincent Van Gogh giai đoạn 1886 - 1890 vào giờ sinh hoạt CLB tự chọn và các hoạt động ngoại khóa của trường THCS Thanh Xuân, Hà Nội.....	62
Tiểu kết chương 2.....	16
Chương 3: NGHIÊN CỨU NGHỆ THUẬT TẠO HÌNH TRONG TRANH VAN GOGH ĐỂ VẬN DỤNG VÀO DẠY HỌC MỸ THUẬT TẠI TRƯỜNG THCS THANH XUÂN, HÀ NỘI.....	74
3.1. Mục tiêu và nội dung thực nghiệm	74
3.1.1. Mục tiêu.....	74
3.1.2. Nội dung thực nghiệm.....	74
3.2. Phương pháp thực nghiệm	75
3.2.1. Đối tượng thực nghiệm	18
3.2.2. Quy trình tổ chức thực nghiệm	18
3.3. Tổng kết và đánh giá thực nghiệm.....	90
3.3.1. Tổng kết thực nghiệm	90

3.3.2. Đánh giá thực nghiệm	92
Tiểu kết chương 3.....	18
KẾT LUẬN	20
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	22
PHỤ LỤC	105

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Chương trình GDPT 2018 được ban hành với mục tiêu hình thành và phát triển năng lực học sinh. Để đáp ứng được nhu cầu trong giảng dạy đòi hỏi người giáo viên phải thay đổi phương pháp dạy học tích cực nhằm thu hút học sinh.

Việc giới thiệu những danh họa, tác phẩm nổi tiếng không còn xa lạ song học sinh tiếp nhận kiến thức còn thụ động, chưa có tính ứng dụng thực tế, chưa phát huy được tính sáng tạo trong nghệ thuật.

Để giúp HS dễ tiếp cận với các tác phẩm nghệ thuật của danh họa nổi tiếng thì việc lựa chọn danh họa phù hợp với học sinh, đặc biệt là học sinh cấp THCS là yếu tố tiên quyết.

Họa sĩ Van Gogh là danh họa vĩ đại của trường phái hậu Ấn tượng, là người tiên phong cho trường phái Biểu hiện, cũng có sự ảnh hưởng lớn tới trường phái Dã thú.

Với phong cách tạo hình độc đáo cùng thủ pháp nghệ thuật, bộc lộ cảm xúc chân thật, gần gũi. Tạo sự đồng điệu với lứa tuổi cấp THCS. Gây hứng thú, muốn được tìm hiểu, muốn được thể hiện ở HS

Hiện nay đã có rất nhiều tài liệu nghiên cứu về họa sĩ Vincent Van Gogh nhưng việc nghiên cứu khai thác, vận dụng nghệ thuật tạo hình trong tranh của Vicent Van Gogh vào trong chương trình dạy học THCS ở cả chương trình của BGD&ĐT và cả chương trình CLB thì chưa có tài liệu nào.

Học viên đã nghiên cứu và chọn đề tài “ Khai thác, vận dụng nghệ thuật tạo hình trong tranh danh họa Vincent Van Gogh vào dạy học mỹ thuật tại THCS Thanh Xuân, Hà nội”. Với mong muốn có thể giúp học sinh học hỏi, vận dụng hiệu quả phong cách của ông, tạo động lực bồi dưỡng năng lực cảm thụ nghệ thuật.

2. Tình hình nghiên cứu đề tài

Hơn một thế kỉ qua, rất nhiều nhà nghiên cứu nghệ thuật, nhà xuất bản những ấn phẩm nghệ thuật trên khắp các quốc gia vẫn tiếp tục nghiên cứu, viết, xuất bản hàng chục vạn cuốn sách nói về danh họa nổi tiếng người Hà lan này với nhiều thể loại khác nhau như: Tiểu sử, tiểu luận, bình giải tác phẩm, nghiên cứu phân tích

Trong lĩnh vực nghiên cứu lịch sử nghệ thuật, phong cách nghệ thuật của danh họa Van Gogh luôn được quan tâm rất nhiều từ những nhà nghiên cứu. Bởi những tác phẩm của ông thật sự độc đáo bộc lộ qua từng nét bút, màu sắc đến cách sắp xếp mảng hình đưa cảm xúc mạnh mẽ của mình đến thẳng người thưởng thức tranh, mở ra một con đường sáng tạo nghệ thuật mới đóng vai trò quan trọng trong các bước phát triển của trường phái hội họa ấn tượng.

Nghiên cứu về Vincent Van Gogh cũng được nhiều nhà nghiên cứu trong nước quan tâm, bắt đầu với cuốn *Lịch sử mỹ thuật thế giới (2012)* của Nguyễn Phi Hoàng và Nxb Mỹ thuật [6] viết về thời đại mỹ thuật hiện đại phương tây. Một cuốn sách mô tả ngắn gọn về tiểu sử và các tác phẩm tiêu biểu của Vincent Van Gogh.

Trong cuốn *Vincent Van Gogh* của Gérard Denizeau – Hoàng Nhung dịch; Phương Thảo hiệu đính (2021) [30] đã đưa chúng ta đến với rất nhiều tác phẩm của ông trong giai đoạn 1886 -1890, phân tích từng bức tranh với những nét cọ tưởng như vội vàng hay những ấn tượng về sự hiện diện gây động làm nên đặc trưng của tác phẩm là những vầng hào quang đỏ hồng ở những bức chân dung hay những vòng xoáy, đường nét thể hiện sự cô độc, vật lộn trong đau khổ của người nghệ sĩ tài hoa.

Cuốn *The illustrated provence letters of Van Gogh* của Martin Bailey (2021) [35] đã lựa chọn rất nhiều bức thư cùng bản phác thảo và bức tranh khi đã hoàn thành của họa sĩ Vincent Van Gogh gửi cho người thân khi ông nói

về ý tưởng sáng tác của mình. Trong đó ta có thể thấy rõ được từ ý tưởng đến cách biểu đạt cảm xúc bằng bút phác, màu sắc thể hiện cái nhìn đa cảm của người họa sĩ.

Hay cuốn *Van Gogh: The life* (2011) của tác giả Steven Naifeh và Gregory White Smith [40] là một tác phẩm công phu, phản ánh mọi sắc thái, biến chuyển, rối ren trong đời sống nội tâm và thể tục của Vincent Van Gogh.

Cuốn sách *Hiểu và thưởng thức một tác phẩm mỹ thuật* của Kathy Statzer – Diệp Thanh Trúc dịch (2022) [36] đã phân tích về cách Vincent Van Gogh cảm nhận vẻ đẹp một cách sâu sắc, niềm đam mê của ông chính là vẽ nó ra và xem tác phẩm của mình như là cánh cửa dẫn đến những trải nghiệm mê ly của ông, có thể còn tác động đến trải nghiệm của người xem. Cuộc đời của họa sĩ Vincent Van gogh cũng có thể được đánh giá như cách ông miêu tả những bức tranh của mình “thật hơn cả sự thật”.

Trong Luận văn *Trạng thái tình cảm trong hội họa Van Gogh* của tác giả Trần Tuyền (2011) [25] đã phân tích khá rõ về trạng thái tâm hồn của họa sĩ Vincent Van Gogh thông qua các yếu tố tạo thị giác như: đường nét cuộn xoáy, màu sắc đặc sắc trong những tác phẩm ông vẽ lúc gần cuối đời.

Luận văn *Van Gogh với hội họa Hậu ấn tượng* của tác giả Phạm Tổng (2013) [22] thể hiện rõ những nét đặc sắc trong cuộc đời họa sĩ Vincent Van Gogh và đóng góp của ông cho hội họa hậu ấn tượng.

Khóa Luận *Mối liên hệ giữa số phận và nghệ thuật của Van Gogh* của tác giả Nguyễn Thế Long (2014) [11] có tập trung khám phá thế giới nội tâm trong tranh cùng cuộc đời của danh họa Vincent Van Gogh.

Với những tài liệu viết về cuộc đời và sự nghiệp sáng tác của ông, cùng những bài luận phân tích những nét đặc sắc trong tác phẩm của ông là nguồn tư liệu vô cùng quý giá giúp học viên có thể tổng hợp kiến thức để nghiên cứu luận văn trên cơ sở dữ liệu chính xác, khoa học.

Ngoài những tài liệu về danh họa Vincent Van Gogh thì còn có những

tài liệu về phương pháp dạy học đóng vai trò quan trọng ở quá trình vận dụng, thực nghiệm trong luận văn của học viên.

Không thể không nhắc đến *Chương trình giáo dục phổ thông 2018* [1] có ghi rất rõ mục tiêu chung với môn mỹ thuật: “Chương trình môn mỹ thuật giúp học sinh hình thành, phát triển năng lực mỹ thuật dựa trên kiến thức và kỹ năng mỹ thuật; nhận thức được mối quan hệ giữa mỹ thuật với đời sống, xã hội và các loại hình nghệ thuật khác; có ý thức trân trọng di sản văn hóa, nghệ thuật và khả năng ứng dụng kiến thức, kỹ năng mỹ thuật vào đời sống; có hiểu biết tổng quát về ngành nghề liên quan đến nghệ thuật thị giác và khả năng định hướng được nghề nghiệp cho bản thân; trải nghiệm và khám phá mỹ thuật thông qua nhiều hình thức hoạt động; góp phần hình thành, phát triển các phẩm chất yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trung thực, trách nhiệm; các năng lực tự chủ và tự học, giao tiếp và hợp tác, giải quyết vấn đề và sáng tạo”.

Cuốn sách *Hướng dẫn dạy học Môn Nghệ Thuật THCS - Phần Mỹ Thuật (Theo chương trình Giáo dục phổ thông mới)* do Nguyễn Minh Quang – Phạm Văn Tuyền (Đồng chủ biên); Nguyễn Thị Hồng Thắm- Nguyễn Thị Đông biên soạn (2019) [20]. Sách hướng dẫn dạy học môn nghệ thuật cấp THCS theo chương trình GDPT 2018 với phần mỹ thuật được biên soạn nhằm giúp giáo viên và cán bộ chỉ đạo môn mỹ thuật có nhận thức đầy đủ, đúng đắn về sự chuyển đổi định hướng dạy học từ chỉ đưa ra nội dung kiến thức sáng việc chú trọng tới định hướng phát triển năng lực cho học sinh để từ đó lập kế hoạch dạy học phù hợp với định hướng phát triển năng lực là mục tiêu chính trong chương trình giáo dục phổ thông 2018.

Bộ sách *tài liệu dạy học mỹ thuật theo định hướng phát triển năng lực dành cho giáo viên THCS* do Nguyễn Thị Nhung chủ biên; Nguyễn Tuấn Cường, Lê Thúy Quỳnh, Đàm Thị Hải Uyên, Trần Thị Vân biên soạn (2018) [15] đã giúp cho giáo viên mỹ thuật có thêm nhiều hiểu biết về phương pháp dạy – học của quy trình mỹ thuật mới, các tổ chức hoạt động giảng dạy theo chủ đề của từng

khối lớp nhằm giúp đạt hiệu quả thiết thực và phù hợp với tất cả các vùng miền trên tinh thần chỉ đạo của BGD&ĐT về triển khai dạy học mỹ thuật theo phương pháp mới trong công văn số 2070/BGDĐT- GDTH ngày 12/5/2016.

Đã có rất nhiều những nghiên cứu, phân tích về tranh cũng như phong cách hội họa của họa sĩ Vincent Van Gogh nhưng để chắt lọc những nghiên cứu về tính độc đáo đại diện cho hội họa hậu ấn tượng trong tác phẩm của họa sĩ Vincent Van Gogh vào chương trình dạy học THCS, khơi gợi được sự sáng tạo tiệm cận với thế giới hiện đại thì chưa được chú trọng tới. Vậy nên việc chọn đề tài này tôi hy vọng có thể tổng kết, hệ thống lại các tác phẩm có chung chủ đề để đưa ra những phương pháp vận dụng chắt lọc, hợp lý về nhất về nghệ thuật tạo hình trong những tác phẩm của họa sĩ Vincent Van Gogh vào chương trình dạy mỹ thuật THCS.

3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

3.1. Mục đích nghiên cứu

Nâng cao chất lượng dạy học môn mỹ thuật cho học sinh lớp 8 trường THCS Thanh Xuân, quận Thanh Xuân, Thành phố Hà Nội thông qua khai thác, vận dụng nghệ thuật tạo hình trong tranh của danh họa Vincent Van Gogh.

Học sinh có thể hiểu và vận dụng được phong cách nghệ thuật trong tranh của họa sĩ Vincent Van Gogh vào vẽ tranh cũng như sáng tạo sản phẩm mỹ thuật ứng dụng trong các buổi sinh hoạt CLB nghệ thuật của trường THCS Thanh Xuân.

Vận dụng phương pháp dạy học tích cực, phát triển định hướng năng lực vào giảng dạy trong thực tiễn tại trường THCS, đồng thời làm tài liệu nghiên cứu sau này.

3.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Làm rõ cơ sở lý luận và thực tiễn của đề tài nghiên cứu.

Tìm hiểu thực trạng dạy học mỹ thuật tại trường THCS Thanh Xuân.

Khai thác, tìm hiểu nghệ thuật tạo hình trong tranh họa sĩ Vincent Van Gogh giai đoạn 1886 – 1890.

Tìm hiểu, xây dựng các phương pháp cụ thể giúp học sinh có thể vận dụng nghệ thuật tạo hình trong tranh của họa sĩ Vincent Van Gogh vào thực hành sáng tạo trong môn mỹ thuật.

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

4.1. Đối tượng nghiên cứu

Các tác phẩm của danh họa Van Gogh giai đoạn 1886 – 1890.

Chương trình dạy Mỹ thuật cấp THCS tại trường THCS Thanh Xuân, Hà Nội.

4.2. Phạm vi nghiên cứu

Nghiên cứu phong cách , yếu tố tạo hình trong tranh danh họa Van Gogh giai đoạn 1886 – 1890.

Nghiên cứu các bài giảng trong chương trình sách giáo khoa lớp 8 bộ CTST 1; chương trình CLB năng khiếu tự chọn môn Mỹ thuật lớp 7; chương trình ngày hội STEAM, phần trải nghiệm Mỹ thuật lớp 6.

Thời gian thực nghiệm tại trường THCS Thanh Xuân: năm học 2022 – 2023.

5. Phương pháp nghiên cứu

Để nghiên cứu đề tài này cần sử dụng những phương pháp nghiên cứu sau:

Phương pháp nghiên cứu tư liệu: Từ thông tin thu thập được, phân tích và hệ thống lại để tìm ra yếu tố quan trọng cũng như vai trò cần thiết trong việc vận dụng tranh họa sĩ Vincent Van Gogh vào trong dạy học mỹ thuật THCS.

Phương pháp thực nghiệm sư phạm: Thực nghiệm dạy học tích cực, phát triển năng lực học sinh ở môn Mỹ thuật lớp 8 trường THCS Thanh Xuân trong một chủ đề cụ thể (*Nghệ thuật hiện đại thế giới*, sách giáo khoa lớp 8, bộ Chân trời sáng tạo), tổ chức thực nghiệm sinh hoạt CLB

năng khiếu mỹ thuật đối với học sinh lớp 7, tham gia ứng dụng STEAM vào tổ chức hoạt động trải nghiệm cho HS khối 6.

Phương pháp phân tích so sánh: Là phương pháp sử dụng bảng hỏi (phiếu câu hỏi) để thu thập dữ liệu phục vụ cho mục tiêu nghiên cứu, tìm hiểu khả năng học hỏi, ứng dụng các phong cách từ các họa sĩ nổi tiếng. Đồng thời cũng tìm hiểu mức độ tiếp nhận bài học thông qua sự yêu thích của học sinh đối với bộ môn mỹ thuật, từ đó so sánh kết quả mức độ yêu thích; tỷ lệ chất lượng sản phẩm của học sinh trước và sau khi áp dụng phương pháp vận dụng nghệ thuật tạo hình trong tranh Vincent Van Gogh vào dạy học mỹ thuật qua sản phẩm của học sinh lớp 8 và học sinh sinh hoạt tại CLB trường THCS Thanh Xuân.

6. Đóng góp của luận văn

Lý luận: Xây dựng lên kho dữ liệu các tài liệu về nghệ thuật tạo hình của danh họa Vincent Van Gogh giai đoạn 1886 - 1890. Việc vận dụng tranh của họa sĩ Vincent Van Gogh trong dạy học môn mỹ thuật tại trường THCS Thanh Xuân giúp học sinh nâng cao khả năng cảm nhận màu sắc, đường nét, hình khối và cả chất cảm trong tranh từ đó học tập được phong cách sáng tạo mới lạ, độc đáo thay đổi quan điểm cũng như tư duy sáng tạo nghệ thuật cho học sinh, giúp các em tự tìm hiểu kiến thức một cách tích cực, yêu nghệ thuật, yêu cái đẹp và trở thành người công dân phát triển toàn diện thông qua sự hướng dẫn định hướng của giáo viên.

Thực tiễn: Nếu luận văn nghiên cứu khoa học mang tính thực tiễn cao về vận dụng nghệ thuật tạo hình trong tranh họa sĩ Vincent Van Gogh được ứng dụng trong giờ dạy học mỹ thuật tại các trường THCS, tại các giờ sinh hoạt CLB hay hoạt động ngoại khóa được hoàn thành và phổ cập, nhân rộng sẽ tạo hướng đi hiện đại phù hợp với tư duy của các thế hệ học sinh mới, nâng cao chất lượng giáo dục tại trường THCS Thanh Xuân, quận Thanh Xuân thành phố Hà Nội nói riêng và các trường THCS trên địa bàn thành phố Hà Nội nói chung.

7. Cấu trúc của luận văn

Ngoài phần Mở đầu, Kết luận và Phụ lục, Tài liệu tham khảo, nội dung chính được chia làm 3 chương:

Chương 1: Cơ sở lý luận và thực tiễn nghiên cứu đề tài.

Chương 2: Nghiên cứu nghệ thuật tạo hình trong tranh Van Gogh để vận dụng vào dạy học Mỹ thuật tại trường THCS Thanh Xuân, Hà Nội.

Chương 3: Nghiên cứu nghệ thuật tạo hình trong tranh Van Gogh để vận dụng vào dạy học mỹ thuật tại trường THCS Thanh Xuân, Hà Nội.

Chương 1

CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN NGHIÊN CỨU ĐỀ TÀI

1.1. Một số khái niệm liên quan đến đề tài

1.1.1. Nghệ thuật tạo hình

1.1.2. Dạy học và dạy học mỹ thuật

1.1.2.1. Dạy học

1.1.2.2. Dạy học mỹ thuật

1.1.3. Giáo dục STEAM

1.2. Một số phương pháp dạy học tích cực

Phương pháp dạy học tích cực là khi bất kỳ lựa chọn phương pháp sư phạm nào đều phải làm tăng tính chủ động thay vì thụ động trong học tập của học sinh. Phương pháp dạy học tích cực có thể diễn ra theo nhiều cách khác nhau, nhưng mục tiêu chính là đảm bảo học sinh có thời gian để suy nghĩ và làm việc tích cực với tài liệu trái ngược với việc nghe giảng một cách thụ động. Giáo viên có thể thiết kế bài dạy với việc sử dụng một số phương pháp như làm việc nhóm, lớp học đảo ngược, học tập trải nghiệm, dự án...

1.2.1. Làm việc theo nhóm

Phương pháp dạy học tích cực làm việc theo nhóm là phương pháp được áp dụng rộng rãi trong các chương trình học, môn học nhằm giúp học sinh phát triển kỹ năng và tăng kết nối giữa các thành viên, thúc đẩy và phát huy sự phát triển năng lực cá nhân, chủ động, sáng tạo của mỗi thành viên trong nhóm.

1.2.2. Học tập dựa trên trò chơi

Học tập dựa trên trò chơi là một chiến lược học tập tích cực, là sự giao thoa giữa các yếu tố trò chơi và môi trường học tập, sử dụng các chiến lược thường dành riêng cho trò chơi để khuyến khích và tăng cường học tập, thực hành và đánh giá. Khi sử dụng phương pháp này sẽ mang lại trải nghiệm an

toàn và ý nghĩa cho học sinh. Trong những năm gần đây học tập dựa trên trò chơi đã phát triển vượt bậc, với công nghệ số hóa, các hình thức trò chơi được xây dựng vô cùng đa dạng và hấp dẫn. Nó thực sự đã kích thích được hứng thú học tập từ học sinh.

1.2.3. Học tập dựa trên dự án

Học tập dựa trên dự án là một phương pháp lấy học sinh làm trung tâm, thu hút học sinh phát triển tư duy phản biện thông qua việc thực hiện các dự án xác thực, có ý nghĩa. Học tập dựa trên dự án là một chiến lược giảng dạy tập trung vào các vấn đề và thách thức trong thế giới thực bằng cách sử dụng các kỹ năng giải quyết vấn đề, ra quyết định và điều tra. Nó ngày càng được sử dụng rộng rãi trong các môn học vì khả năng thu hút học sinh phát triển các kỹ năng học tập tự định hướng. Các dự án đa dạng về quy mô và loại hình.

1.3. Khái quát về cuộc đời, quá trình sáng tác và sự thay đổi phong cách tạo hình của họa sĩ Vincent Van Gogh

1.3.1. Cuộc đời và quá trình sáng tác của danh họa Vincent Van Gogh

Theo cuốn sách “Vincent Van Gogh” của tác giả Gérard Denizeau và cuốn sách “Đây là Van Gogh” của tác giả George Roddam. Học viên đã tổng hợp tài liệu và khái quát một vài nét về cuộc đời, quá trình sáng tác của danh họa Van Gogh

1.3.2. Sự thay đổi phong cách nghệ thuật tạo hình trước và sau giai đoạn 1886 – 1890

Phong cách nghệ thuật của ông được đánh giá cao về kỹ thuật hội họa bậc thầy và cách sử dụng màu sắc vô cùng độc đáo chủ yếu dựa trên những tác phẩm trong giai đoạn 1886 - 1890. Các bức tranh ông vẽ trong giai đoạn này nhiều màu sắc hơn, với khuynh hướng thay đổi hẳn so với giai đoạn trước, không còn cách nhìn sự vật diễn tả cổ điển như trước mà thay vào đó là những nét bút mạnh bạo, màu sắc quang phổ thuần chất thể hiện nội tâm dữ dội bên trong của người họa sĩ, khiến người xem như lạc vào thế giới cảm

xúc của ông một cách tự nhiên nhất. Các tác phẩm của ông thật sự đã đi đến điểm đích của sự kết nối, kết nối giữa cảm xúc của người nghệ sĩ thể hiện bức tranh và người thưởng thức bức tranh. Đó chính là lý do học viên muốn chọn giai đoạn sáng tác tranh của họa sĩ Van Gogh từ năm 1886 – 1890 để giới thiệu và vận dụng nghệ thuật tạo hình của ông cho lứa tuổi học sinh cấp 2. Lứa tuổi có nhiều cung bậc cảm xúc và rất dễ đồng cảm xúc với các tác phẩm của ông trong giai đoạn này.

1.4. Chương trình giáo dục phổ thông 2018 với môn mỹ thuật

1.4.1. Điểm mới chương trình GDPT 2018 với môn mỹ thuật

Để đáp ứng những yêu cầu cũng như xu thế phát triển mới hiện nay; cùng với mong muốn khắc phục những điểm bất cập, hạn chế trong chương trình dạy học cũ. BGD & ĐT đã ban hành chương trình GDPT 2018 với tiêu chí kế thừa và phát triển những ưu điểm của chương trình hiện hành

1.4.2. Dạy học phát triển năng lực trong môn mỹ thuật

Với khung chương trình GDPT 2018 được ban hành đã đáp ứng được nhu cầu học tập thực tế ở thời điểm hiện tại. Việc lấy HS làm trung tâm, giáo viên là người định hướng, hướng dẫn HS tự tìm hiểu, phát triển năng lực của mình. Từ đó HS có sẽ có tư duy sáng tạo, sẽ có khả năng giải quyết tình huống không chỉ trên lý thuyết mà còn trong cả thực tiễn. Vì vậy việc dạy học theo năng lực phát triển trong các bộ môn nói chung và dạy học phát triển năng lực trong môn mỹ thuật là vô cùng cần thiết, nó giúp cho các em học sinh có thể phát huy được tối đa năng lực thẩm mỹ cũng như sự sáng tạo trong nghệ thuật, từ đó có hứng thú trong việc tìm hiểu kiến thức, tự học, tự tìm ra cho mình một phong cách, cá tính riêng biệt trong việc tạo ra sản phẩm.

1.4.3. Mục tiêu, yêu cầu cần đạt môn mỹ thuật đối với cấp THCS

Đối với môn mỹ thuật, việc xác định được mục tiêu cũng như yêu cầu cần đạt, đặc biệt là yêu cầu cần về năng lực đặc thù là điều vô cùng quan trọng và cần thiết. Nó giúp định hướng, phát triển theo năng lực học sinh

cũng như có thể phân loại học sinh một cách dễ dàng. Từ đó giúp giáo viên có thể dễ dàng phát hiện và bồi dưỡng những học sinh có năng khiếu vượt trội hay đặt ra những yêu cầu vừa sức đối với học sinh đại trà.

1.5. Khái quát về trường THCS Thanh Xuân

1.5.1. Sự hình thành và phát triển của trường THCS Thanh Xuân

Dựa trên báo cáo năm học 2022 – 2023 của trường THCS Thanh Xuân, báo cáo cơ sở vật chất trường học của trường THCS Thanh Xuân, học viên đã tổng hợp tài liệu, khái quát vài nét về trường THCS Thanh Xuân, nơi sẽ diễn ra thực nghiệm đề tài

1.5.2. Cơ sở vật chất lớp học

1.5.3. Đội ngũ giáo viên

1.5.4. Đặc điểm tâm lý lứa tuổi học sinh trường THCS Thanh Xuân và thực trạng dạy học môn Mỹ thuật tại trường THCS Thanh Xuân

1.5.4.1. Đặc điểm tâm lý lứa tuổi học sinh trường THCS Thanh Xuân

1.5.4.2. Thực trạng dạy học môn Mỹ thuật tại trường THCS Thanh Xuân

Tiểu kết chương 1

Với những vấn đề được đặt ra ở chương 1 của luận văn được học viên xem như đây là cơ sở khoa học để nghiên cứu cho những nội dung tiếp theo. Trong đó, có một số vấn đề như: Khái niệm về nghệ thuật tạo hình, về dạy học và dạy học mỹ thuật, các phương pháp dạy học tích cực... học viên cũng đã khái quát về cuộc đời, sự nghiệp sáng tác của họa sĩ Vincent Van Gogh và sự thay đổi phong cách nghệ thuật tạo hình ở 2 thời kỳ trước và sau giai đoạn 1886 – 1890 để thấy được điểm tương đồng cũng như sự thu hút trong giai đoạn 1886 – 1890 đối với học sinh cấp THCS. Đồng thời học viên cũng trình bày về đặc điểm tâm lý lứa tuổi học sinh tại trường sở tại nơi diễn ra thực nghiệm của đề tài, những vấn đề về thuận lợi cùng khó khăn trong việc dạy học môn mỹ thuật nói chung và dạy chủ đề có liên quan tới danh họa Van

Gogh nói riêng tại trường THCS Thanh Xuân. Học viên đã dựa trên quan điểm cũng như định hướng giáo dục của chương trình GDPT 2018 tiến hành thực nghiệm, khảo sát và đưa ra kết luận, đánh giá nhận xét vai trò, tầm quan trọng của môn mỹ thuật tại trường THCS Thanh Xuân, từ đó mạnh dạn đưa việc khai thác, vận dụng nghệ thuật tạo hình của danh họa Vincent Van Gogh vào dạy học mỹ thuật không chỉ ở khung chương trình của BGD&ĐT mà còn cả chương trình sinh hoạt câu lạc bộ năng khiếu mỹ thuật hay những hoạt động trải nghiệm ngoại khóa nhằm thúc đẩy mạnh mẽ phong trào yêu nghệ thuật, ham muốn khám phá những điều mới mẻ của học sinh. Với lối vẽ tranh bộc lộ cảm xúc một cách rõ rệt, cách sử dụng chủ yếu những gam màu cơ bản để vẽ từ đề tài tranh tĩnh vật, phong cảnh cho đến tranh chân dung vô cùng gần gũi với học sinh, đặc biệt là học sinh ở cấp THCS – cấp học luôn muốn khám phá, tìm hiểu và thể hiện cá tính độc đáo, riêng biệt của mình. Đây quả thực là điều vô cùng cần thiết trong thực trạng hiện nay tại trường THCS Thanh Xuân.

Chương 2

NGHIÊN CỨU NGHỆ THUẬT TẠO HÌNH TRONG TRANH VAN GOGH ĐỂ VẬN DỤNG VÀO DẠY HỌC MỸ THUẬT TẠI TRƯỜNG THCS THANH XUÂN, HÀ NỘI

2.1. Nghệ thuật tạo hình trong tranh danh họa Vincent Van Gogh giai đoạn 1886 – 1890

2.1.1. Màu sắc

Khi nhắc đến họa sĩ Vincent Van Gogh, một họa sĩ trường phái hậu Ấn tượng người Hà Lan, được biết đến rộng rãi với cách sử dụng màu sắc sống động và táo bạo trong các bức tranh của mình. Trong sự nghiệp ngắn ngủi nhưng mãnh liệt của mình, Vincent Van Gogh là một họa sĩ có nhiều tác phẩm, người đã cho ra đời hơn 2.000 tác phẩm nghệ thuật, bao gồm tranh sơn dầu, màu nước và tranh vẽ. Ông có cách sử dụng màu sắc độc đáo để truyền tải cảm xúc và tâm trạng, điều này khiến ông trở thành một trong những nghệ sĩ được kính trọng nhất mọi thời đại. Họa sĩ Vincent Van Gogh bị mê hoặc bởi màu sắc và đã dành thời gian đáng kể để thử nghiệm các sắc tố khác nhau để tạo ra tác phẩm nghệ thuật của mình.

2.1.2. Đường nét, cấu trúc mảng

Danh họa Vincent Van Gogh nổi tiếng là người với phong cách thể hiện đường nét, cấu trúc mảng trong tranh đầy cảm xúc, thu hút thị giác trong suốt sự nghiệp chỉ kéo dài một thập kỷ. Những đường nét biểu cảm, hướng lượn sóng cùng cấu trúc mảng liên kết chặt chẽ, hài hòa. Phong cách của ông không phổ biến vào thời điểm đó, nhưng ngày nay nó là một trong những phong cách được tìm kiếm nhiều nhất từ thời kỳ hậu Ấn tượng.

2.1.2.1. Đường nét

Với những nét vẽ có nhịp điệu có hình dạng đều đặn và được sắp xếp chặt chẽ, tạo ấn tượng đã phân biệt họa sĩ Vincent Van Gogh với những họa sĩ cùng thời và được coi là một trong những họa sĩ vĩ đại nhất của trường phái

hậu Ấn tượng. Màu sắc nổi bật, nét vẽ nhấn mạnh và hình thức đường nét trong tác phẩm của ông đã ảnh hưởng mạnh mẽ đến trào lưu chủ nghĩa Biểu hiện trong nghệ thuật hiện đại. Nghệ thuật của Van Gogh trở nên nổi tiếng một cách đáng kinh ngạc sau khi ông qua đời, đặc biệt là vào cuối thế kỷ 20, Các tác phẩm của ông đã được giới thiệu rộng rãi khắp bao trùm rất nhiều cuộc triển lãm có quy mô tổ chức lớn.

2.1.2.2. Cấu trúc mảng

Trong suốt quá trình sáng tác tranh, họa sĩ Vincent Van Gogh luôn tự thay đổi bản thân, tự mình tìm ra con đường riêng của mình rồi kiên trì theo đuổi con đường đó đến cuối cuộc đời. Trong bất kì tác phẩm nào ông cũng đều muốn thể hiện cảm xúc cũng như mong muốn làm rõ nội dung, ý tưởng khi thể hiện bức tranh đến người xem một cách gần gũi nhất. Ông thể hiện trong tranh của mình sự cân bằng của thị giác, mảng chính nổi bật nhưng lại không hề lấn át mảng phụ mà có sự liên kết, tổ chức rõ ràng khiến người xem bị lôi cuốn vào cảm xúc của người họa sĩ.

2.1.3. Chất cảm

Nghệ thuật tạo hình trong tranh danh họa tài hoa Vincent Van Gogh không chỉ khiến người xem sự rung động trước kỹ thuật dùng màu tương phản mạnh mẽ, cách pha chế màu tinh tế, sự biến đổi trong phương pháp vẽ với nét cọ ngắn, dày, chắc nịch dồn dập cộng với cách xử lý chất liệu tạo nên bề mặt tranh vô cùng đặc biệt, người xem như hòa vào một với tâm tư tình cảm của tác giả. Van Gogh tạo ra một bản nhạc giao hưởng bằng hình, người xem thưởng thức bằng cả trái tim. Có lẽ bất kì ai khi thưởng thức một tác phẩm nghệ thuật cũng đều mong muốn có được cái cảm giác này. Lại một lần nữa chúng ta thấy được sự tương đồng trong cách bộc lộ cảm xúc qua tranh của ông và đặc tính của lứa tuổi cấp THCS. Có lẽ chính vì như vậy nên tranh của Van Gogh quả thực luôn được đón nhận và thấu hiểu cảm xúc từ các em học sinh.

2.2. Vận dụng nghệ thuật tạo hình trong tranh họa sĩ Vincent Van Gogh giai đoạn 1886 - 1890 vào dạy học mỹ thuật cho học sinh trường THCS Thanh Xuân, Hà Nội

2.2.1. Vận dụng yếu tố màu sắc trong tranh họa sĩ Vincent Van Gogh vào dạy học mỹ thuật lớp 8

2.2.1.1. Nguyên tắc vận dụng

2.2.1.2. Kỹ năng sư phạm

2.2.1.3. Kỹ thuật vận dụng

2.2.2. Vận dụng yếu tố nét, mảng trong tranh họa sĩ Vincent Van Gogh giai đoạn 1886 – 1890 vào giờ sinh hoạt câu lạc bộ tự chọn và các hoạt động ngoại khóa của trường THCS Thanh Xuân, Hà Nội

2.2.2.1. Nguyên tắc vận dụng

2.2.2.2. Kỹ năng sư phạm

2.2.2.3. Kỹ thuật vận dụng

Tiểu kết chương 2

Trong chương 2 của luận văn, học viên đã khai thác những yếu tố nghệ thuật tạo hình trong tranh của danh họa Vincent Van Gogh giai đoạn 1886 – 1890. Từ đó có thể thấy rõ được màu sắc, nét, mảng hình và chất cảm riêng biệt chỉ có ở tranh của ông. Nó đã phần nào giải đáp được lý do vì sao tranh của ông lại thu hút người hâm mộ khắp nơi trên thế giới. Từ trẻ em đến người già, thậm chí cả người khiếm thị đều có thể ngắm nhìn, cảm nhận bằng xúc giác bức tranh và chìm đắm trong cảm xúc của tác giả. Có người nói ông là một họa sĩ điên nhưng khi nhìn vào các tác phẩm của ông, ai dám khẳng định đó là do người điên vẽ? Rõ ràng họa sĩ Vincent Van Gogh đã nắm giữ rất rõ những kỹ thuật hội họa tiên tiến đương thời, thậm chí còn đi trước thời đại để áp dụng chúng một cách đầy sáng tạo trong các tác phẩm của mình. Khi đọc hàng trăm lá thư ông

gửi cho người em trai Théo yêu dấu, ta thấy ông giảng giải hết sức tường minh về cách dùng đường nét, màu sắc sao cho hiệu quả, để có thể nhờ tranh nói hết cảm xúc của mình, cái cảm xúc mà nhiều lúc ông không thể nói ra thành lời. Đúng như lời của nhà văn Octave Mirbeau đã từng nói về Van Gogh “ông đã hấp thụ thiên nhiên; ông đã buộc mềm nó ra, khuôn theo những hình dạng trong suy nghĩ của ông, dõi theo nó khi nó thăng hoa rồi thậm chí là chịu đựng những biến dạng hết sức”. Bất kỳ ai là người yêu nghệ thuật, đều cũng sẽ được truyền cảm hứng từ tác phẩm của Vincent Van Gogh. Ông đã tạo ra những kiệt tác làm say đắm hàng triệu người trên toàn thế giới.

Việc đưa những yếu tố tạo hình trong họa sĩ Vincent Van Gogh vào dạy học mỹ thuật sẽ giúp học sinh hiểu rõ hơn cách sử dụng màu độc đáo thể hiện cảm xúc, nét vẽ có nhịp điệu, cấu trúc mảng hình được sắp xếp chặt chẽ cùng chất cảm trong tranh từ sự thay đổi bề mặt tạo hiệu ứng rung động thẩm mỹ tạo điều kiện cho các em học sinh sáng tạo nên sản phẩm của riêng mình dựa trên nền tảng mỹ thuật học hỏi được từ danh họa Van Gogh. Từ đó các em sẽ thêm hứng thú và yêu thích môn học, yêu thích sự sáng tạo trong nghệ thuật và luôn hướng tới phương châm nghệ thuật là sự sáng tạo không ngừng.

Vậy nên, vận dụng nghệ thuật tạo hình trong tranh của họa sĩ Vincent Van Gogh vào dạy học tại trường THCS Thanh Xuân là cần thiết, nó không những giúp các em có thể nâng cao hiểu biết về một trường phái nghệ thuật nói chung và về danh họa nổi tiếng nói riêng mà nó còn giúp các em luôn muốn tìm tòi khám phá mở ra những cánh cửa tri thức, nâng cao khả năng thẩm mỹ, tiếp cận với nghệ thuật tự nhiên nhất.

Chương 3

THỰC NGHIỆM VẬN DỤNG TẠO HÌNH TRONG TRANH VAN GOGH VÀO CÁC KHỐI LỚP TẠI TRƯỜNG THCS THANH XUÂN, HÀ NỘI

3.1. Mục tiêu và nội dung thực nghiệm

3.1.1. Mục tiêu thực nghiệm

3.1.2. Nội dung thực nghiệm

3.2. Phương pháp thực nghiệm

3.2.1. Đối tượng thực nghiệm sư phạm

3.2.2. Quy trình tổ chức thực nghiệm

3.2.2.1. Các bước thực nghiệm

3.2.2.2. Quá trình thực nghiệm

3.2.2.2.1. Thực nghiệm vận dụng yếu tố bố cục, màu sắc trong họa sĩ Van Gogh vào chủ đề Nghệ thuật hiện đại và thế giới – Bài : Thiên nhiên trong tranh Van Gogh cho học sinh lớp 8A3

3.2.2.2.2. Thực nghiệm vận dụng yếu tố nét trong tranh họa sĩ Van Gogh vào sinh hoạt CLB khối 7 với tranh khắc cao su - chủ đề: Họa sĩ Van Gogh tí hon

3.2.2.2.3. Thực nghiệm vận dụng yếu tố cấu trúc mảng, hình trong tranh của họa sĩ Van Gogh vào hoạt động sinh hoạt ngoại khóa - STEAM – trải nghiệm mỹ thuật với chủ đề: Van Gogh và đời sống hiện đại

3.3. Tổng kết và đánh giá thực nghiệm

3.3.1. Tổng kết thực nghiệm

3.3.2. Đánh giá thực nghiệm

Tiểu kết chương 3

Có thể nói, việc thực nghiệm vận dụng nghệ thuật tạo hình trong tranh của họa sĩ VanGogh vào chương trình dạy học mỹ thuật tại trường THCS Thanh Xuân đã đạt được hiệu quả vô cùng tốt, có tính thực tế và

ứng dụng trong nhiều chương trình dạy học khác nhau. Từ chương trình của BGD&ĐT đến các chương trình dạy học CLB năng khiếu hay chương trình hoạt động ngoại khóa đều đạt được kết quả tốt, góp phần thúc đẩy tư duy nghệ thuật, khả năng sáng tạo cũng như gây dựng tình yêu nghệ thuật ở các lớp học sinh.

Với việc dễ dàng tìm kiếm thông tin, tư liệu về họa sĩ Van Gogh, tư liệu về trường phái nghệ thuật mà ông theo đuổi, hay những vật dụng dùng để mô phỏng sáng tạo từ tranh của ông cũng rất thông dụng, dễ mua, dễ tìm kể cả dùng trong CLB đặc thù dành cho học sinh chuyên sâu có năng khiếu. Hơn nữa sản phẩm làm ra tính ứng dụng cao, có thể sử dụng được ngay sau khi hoàn thành sản phẩm tạo hứng thú và sự yêu thích cho học sinh. Nên việc áp dụng đề tài nghiên cứu này không quá khó khăn, không cần phải đầu tư kinh phí nhiều, chỉ cần chú tâm thực hiện kế hoạch đã đề ra một cách nghiêm túc, có lộ trình rõ ràng để từng bước đưa học sinh tiếp cận kiến thức một cách tự nhiên, nhẹ nhàng, gần gũi nhất. Qua quá trình làm thực nghiệm tại trường THCS Thanh Xuân, học viên cũng mong rằng khi luận văn này được nghiên cứu thành công có thể chia sẻ với nhiều giáo viên khác để có thể đưa vào dạy học mỹ thuật nhằm nâng cao chất lượng cũng như sự hứng thú học tập của học sinh không chỉ với việc vận dụng yếu tố tạo hình trong tranh danh họa Van Gogh mà còn có thể vận dụng nhiều hơn ở các danh họa nổi tiếng ở các thời kỳ khác.

KẾT LUẬN

Qua việc tìm hiểu, phân tích những đặc trưng phong cách nghệ thuật hậu ấn tượng trong tranh của họa sĩ Vincent Van Gogh với việc sử dụng màu sắc để nói về tâm trạng buồn vui lẫn lộn của mình chính là điểm vô cùng thu hút và đồng điệu đối với lứa tuổi học sinh, không giấu diếm, không đánh đố cứ thẳng thắn thể hiện ý niệm của mình một cách chân thật nhất, đơn giản mọi thứ phức tạp nhưng cũng hết sức tự nhiên và tinh tế. Hay với bút pháp nghệ thuật, đường nét, cấu trúc mảng hình mang phong cách không thể pha lẫn bộc lộ một cách mạnh mẽ khiến người xem bị cuốn vào thế giới hư ảo, một không gian không có hồi kết. Các nét bút lúc thì nhảy múa theo điệu nhạc lúc thì du dương bay bổng khi lại dồn dập thúc ép đến ngạt thở. Khiến học sinh khi chiêm ngưỡng tác phẩm của ông luôn tìm thấy sự sáng tạo không ngừng, sự sáng tạo đi trước thời đại ông sống. Và cũng không thể không nhắc tới chất cảm trong tranh danh họa tài hoa Vincent Van Gogh không chỉ khiến người xem sự rung động trước kỹ thuật dùng màu tương phản mạnh mẽ, cách pha chế màu tinh tế, sự biến đổi trong phương pháp vẽ với nét cọ ngắn, dày, chắc nịch dồn dập cộng với cách xử lý chất liệu tạo nên bề mặt tranh vô cùng đặc biệt, người xem như hòa vào một với tâm tư tình cảm của tác giả. Lại một lần nữa chúng ta thấy được sự tương đồng trong cách bộc lộ cảm xúc qua tranh của ông và đặc tính của lứa tuổi cấp THCS. Có lẽ chính vì như vậy nên tranh của Van Gogh quả thực luôn được đón nhận và thấu hiểu cảm xúc từ các em học sinh.

Từ những nét đặc trưng phong cách nghệ thuật của danh họa Van Gogh học viên mong muốn được đưa gần hơn nữa với các em học sinh bằng việc vận dụng nghệ thuật tạo hình của ông vào tiết dạy học hay những buổi sinh hoạt CLB, những buổi trải nghiệm hoạt động ngoài trời bởi đó thật sự là rất cần thiết. Trải qua các buổi thực nghiệm với nhiều chương trình khác nhau đã thu lại được kết quả vô cùng khả quan, có tính thực tế cao. Ở lớp 6 các em

vô cùng hứng thú khi được trải nghiệm thực tế ứng dụng những tác phẩm nổi tiếng vào cuộc sống hiện đại, lớp 7 các em được thực hành tạo sản phẩm song hành với nghệ thuật tạo hình của danh họa, được thỏa sức sáng tạo thể hiện cá tính bản thân, đối với lớp 8, những bài học không còn thụ động từ 1 phía ở thầy cô nữa mà các em tự tin chủ động tìm hiểu kiến thức, xây dựng bài học, thực hành sáng tạo. Sản phẩm thu được từ tiết thực nghiệm là kết quả minh chứng cho sự phát triển tiến bộ về tư duy thẩm mỹ nghệ thuật của các em học sinh. Tạo động lực cho học viên tiếp tục nghiên cứu và mong muốn được cống hiến công sức trong việc bồi dưỡng tình yêu nghệ thuật của các lứa tuổi học sinh.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

* Tài liệu trong nước

1. Bộ Giáo Dục và Đào tạo (2018), *Chương trình giáo dục phổ thông môn mỹ thuật*.
2. Phạm Thị Chinh (2012), *Lịch sử Mỹ thuật thế giới*, Nxb Đại học Sư phạm, Hà Nội.
3. Trang Thanh Hiền (2015), *Van Gogh và chân dung tự họa*, báo Đại biểu nhân dân.
4. Nguyễn Văn Hổ (2008), *Tìm hiểu phong cách nghệ thuật – Luận văn Thạc sĩ Lý luận và PPDH bộ môn Mỹ thuật*, Trường ĐHSP Nghệ thuật TW.
5. Lê Phụng Hoàng (1999), *Lịch sử văn minh thế giới*, Nxb Giáo dục.
6. Nguyễn Phi Hoanh (2012), *Lịch sử mỹ thuật thế giới*, Nxb Mỹ thuật.
7. Nguyễn Phi Hoanh (2013), *Mỹ thuật và nghệ sĩ*, Nxb tp HCM .
8. Phạm Khải - Phạm Cao (1999), *70 Danh họa bậc thầy thế giới*, Nxb Hà Nội.
9. Đỗ Văn Khang (1985), *Nghệ thuật học*, Nxb Quốc Gia Hà Nội.
10. Lê Thanh Lộc (1998), *Từ điển Mỹ thuật*, Nxb Thông tin.
11. Nguyễn Long Thế (2014), *khóa luận Mối liên hệ giữa số phận và nghệ thuật của Vangogh*, Trường ĐH Mỹ thuật Việt Nam.
12. Đàm Luyện tổng chủ biên phần mỹ thuật, Nguyễn Quốc Toàn chủ biên, Triệu Khắc Lễ, Bùi Đỗ Thuật biên soạn (2007), *Âm nhạc mỹ thuật 8*, Nxb Giáo dục Việt Nam.
13. Đặng Thị Bích Ngân (2002), *Từ điển thuật ngữ mỹ thuật phổ thông*, Nxb Giáo dục.
14. Đặng Thị Bích Ngân (2005), *Nghệ thuật là gì?* (Biên soạn theo Maria Carla Prette – Alfonso De Giorgis), Nxb Văn hóa Thông tin.
15. Nguyễn Thị Nhung chủ biên; Nguyễn Tuấn Cường, Lê Thúy Quỳnh, Đàm Thị Hải Uyên, Trần Thị Vân biên soạn (2018), *Học mỹ thuật theo định hướng phát triển năng lực 8*, Nxb Giáo dục.

16. Nguyễn Thị Nhung chủ biên; Nguyễn Tuấn Cường, Lê Thúy Quỳnh, Đàm Thị Hải Uyên, Trần Thị Vân biên soạn (2018), *tài liệu dạy học mỹ thuật theo định hướng phát triển năng lực dành cho giáo viên THCS*, Nxb Giáo dục.
17. Nguyễn Thị Nhung tổng chủ biên, Nguyễn Tuấn Cường chủ biên; Nguyễn Dương Hải Đăng- Đỗ Thị Kiều Hạnh- Nguyễn Đức Sơn- Đàm Thị Hải Uyên- Trần Thị Vân biên soạn (2023), *Mỹ thuật 8*, Nxb Giáo dục.
18. Đinh Ninh (2004), *Lịch sử nghệ thuật phương Tây*, Nxb ĐH Bắc Kinh.
19. Nguyễn Quân (2006), *Ngôn ngữ của hình và màu sắc*, Nxb Văn hóa thông tin.
20. Nguyễn Minh Quang – Phạm Văn Tuyền (Đồng chủ biên); Nguyễn Thị Hồng Thắm- Nguyễn Thị Đông biên soạn (2019), *Hướng dẫn dạy học Môn Nghệ Thuật THCS - Phần Mỹ Thuật (Theo chương trình Giáo dục phổ thông mới)*, Nxb Giáo dục.
21. Tường Quyên (2004), *Lịch sử mỹ thuật phương Tây*, Nxb Mỹ thuật Hồ Nam.
22. Phạm Tống (2013), luận văn *Vangogh với hội họa Hậu ấn tượng*, ĐH Mỹ thuật Việt Nam.
23. Nguyễn Trân (1994), Giáo trình *Lịch sử mỹ thuật thế giới*, Nxb Mỹ thuật.
24. Thái Tuấn, *Câu chuyện Hội họa*, Nxb Văn nghệ.
25. Trần Tuyền (2011) - Luận văn *Trạng thái tình cảm trong hội họa Van Gogh*, ĐH Mỹ thuật Việt Nam.
- * Tài liệu nước ngoài**
26. David Piper (1997), *Thưởng ngoạn Hội Họa*, Nxb Hà Nội.
27. DK Publishing - Thanh Loan dịch (2021), *ART*, Nxb Dân Trí; Đông Á.
28. DK Publishing - Lạc Nguyên dịch (2022), *Bách Khoa Thư về Nghệ thuật*, Nxb Dân trí.
29. George Roddam (2020), *This is Van Gogh*, Nxb Đông Á.
30. Gérard Denizeau – Hoàng Nhung dịch; Phương Thảo hiệu đính (2021), *Vincent Van Gogh*, Nxb Thế Giới.

- 31.H.W. Junson (1965), *A History of art*, Nxb New York.
- 32.IRVING STONE (2020), *Khát vọng sống*, Nxb Văn hóa Đông A.
33. Jacques Charpier - Lê Thanh Lộc dịch (1996), *Nghệ thuật hội họa*, Nxb Trẻ.
- 34.Jean Chevaller (1996) - *Từ điển biểu tượng văn hóa* , Nxb Đà Nẵng.
- 35.Martin Bailey (2021) - *The illustrated provence letters of Van Gogh*, Nxb New York.
36. Kathy Statzer – Diệp Thanh Trúc dịch (2022), *Hiểu và thưởng thức một tác phẩm mỹ thuật*, Nxb Trẻ.
- 37.Ocvirk Simson – Wigg – Bone – Cayton (2006), *Những nền tảng của mỹ thuật*, Nxb Mỹ thuật.
- 38.OH, YOUNGSEOK - Nguyễn Thị Thắm dịch (2020), *Chuyện kể về danh nhân thế giới- Vincent van Gogh*, Nxb Kim Đồng.
- 39.Sister Wendy Beckett (1996) , *Câu Chuyện Nghệ Thuật Hội Họa*, Từ Tiên Sử Đến Hiện Đại, Nxb Mỹ Thuật, Hà Nội.
- 40.Steven Naifeh và Gregry White Smith (2011), *The life Van Gogh*, Nxb Dân trí, Hà Nội.
- 41.Susie Hodge- Phan Nữ Ngọc Linh dịch (2016), *The short story of art*, Nxb Dân Trí; Đông Á.
- 42.Victoria Charles (1999), *Vicent Van Gogh*, Nxb Mỹ thuật.
- 43.Wendy Beckett (1996), *Lịch sử hội họa*, Nxb Hà Nội.
- 44.Xavier Barral I Altet, *Lịch sử nghệ thuật*, Nxb Thế giới.

Website

45. Khải Anh (2023), “Học sinh Hà Nội trở tài sáng chế, điều khiển thiết bị bay không người lái”, <https://dantri.com.vn/doi-song/hoc-sinh-ha-noi-tro-tai-sang-che-dieu-khien-thiet-bi-bay-khong-nguoi-lai-20230113152110323.htm>, (15/8/2023).
46. Mộc Hương (2023), “Học sinh Thấp lùn đam mê sáng tạo tại ngày hội Steam trường THCS Thanh Xuân”, <https://giaoduc.net.vn/hoc-sinh->

thap-lua-dam-me-sang-tao-tai-ngay-hoi-steam-truong-thcs-thanh-xuan-post232532.gd, (15/8/2023).

47. Van Gogh Museum (2016), “Feeling Van Gogh”,

<https://www.vangoghmuseum.nl/en/visit/whats-on/feeling-van-gogh>, (15/8/2023).